

reszeljük, úgy, hogy a 24x24 mm ablak minden takarás nélkül előlről látható legyen. Hamis fény két helyen mehet be a készre faragott kamerába. A keresőnél elől és hátul, ezért ezeket a nyílásokat belülről fekete papirdarabkával bera-
gasztjuk. Keresőre szükség nem lesz, hiszen az égterületet osztott körök, vagy vezető távcső segítségével állítjuk be.

Munkánk végén ellenőrizzük a reteszelő - filmtováb-
bitó működését. Ne feledjük el, hogy a filmet csak az expo-
náló gomb benyomása után tudjuk továbbítani. Az átalakítás
nem nagy munka, - inkább pontosságot és figyelmet igényel.
Hasznos és értékes eszközzel gyarapodik csillagász felsze-
relésünk. A Föld és Ég későbbi számában asztrográfra szerel-
ve láthatjuk majd a kész gépet és a vele készült felvételek-
et.

Sári Gyula
Szőny

- - - -

Az 1977. áprilisi Lyridák megfigyelése

Április 18-19. Kósa-Kiss Attila /Nagyszalonta/
22:00-01:40 UT között észlelt, elég rossz időjárási körülmények között. A 3 óra 40 perces megfigyelési idő alatt 1 Lyridát látott, ez ZHR=1,1.

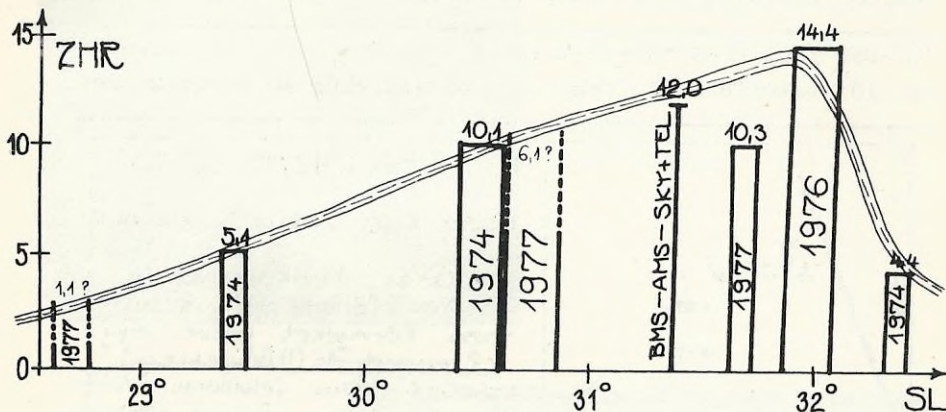
Április 20-21. Kósa-Kiss Attila /Nagyszalonta/ 20:00-02:00 UT között észlelt, az ég kitűnő állapota mellett. Hat órás észleléssel 13 Lyridát látott a következő megosztásban óránként: 1-1-2-4-2-3. Erre az éjszakára ezek alapján az átlag ZHR=6,1.

/Mindenképpen megjegyzendő, hogy az észlelő a meteorok pontos feljegyzésével hosszú percekig töltött el minden látott meteor után, így a pontos ZHR érték a fenti adatnál mindenképpen több lehetett/

Április 21-22. Holl András, Keszthelyi Sándor és

Mizser Attila /Pomáztól DNY-ra/ 20:25-23:00 UT között, csaknem teljesen jó égnél észleltek. $T=6^{\circ}\text{C}$. A 2 óra 35 perc alatt 12 Lyridát láttak. Eszerint: ZHR=10,3. Csak a rajtagok regisztrálására törekedtek.

A raj az utóbbi években kedvelté vált a hazai amatőrök körében, hiszen stabil, rendszeresen április 21-én jelentkező meteoráram. Egy ZHR-SL gráfot is el lehet már készíteni, pusztán a hazai észlelések alapján. A függőlegesen mért ZHR értékeket olyan időtengelyen ábrázoltuk, amely a Nap ekliptikai hosszúságának van megfelelőtve. Egy fok=egy nappal.

Láthatóan 30,4 fok és 32,2 fok között van a legnagyobb erőssége, ekkor 1,8 napig van 10-nél nagyobb meteorszám óránként a zenitre számítva.

A Lyridák jellemzői

Kósa-Kiss 13 rajmeteorjának fényességátlagja 3,1 mg, a meteorok átlagos időtartama szerinte: 0,98 sec. A pomázi észlelők szerint kb. 1 mg fényesek, elég hosszúak és gyorsak voltak. Mindkét helyen figyelmesen jegyezték a rajtagok színtét, ez látható az alábbi táblázatban, kiegészítve régebbi évek adataival:

/Táblázatot lásd a következő oldalon!/

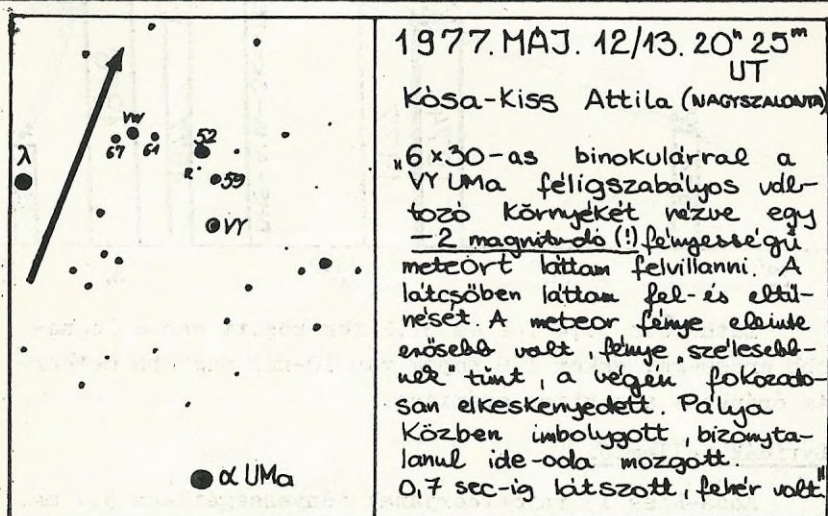
Lyridák szín megoszlása százalékban

'74-ben/Szeiber-Sze.-Tihanyi-Papp/Met.74/4.alapján. 26 met.-ből;
kék:34% kékesfehér:- fehér:50 sárgásfehér:- sárga:8 narancs:8

'76-ban/Keszthelyi-Mizser/:Met.76/4 alapján 38 met.-ből;
kék:2 kékesfehér:2 fehér:5 sárgásfehér:29 sárga:37 nar.:25

'77-ben/Kósa-Kiss Attila/ 13 meteorból;
kék:38 kékesfehér:16 fehér:38 sárgásfehér:8 sárga:- nar.::-

'77-ben /Holl-Keszthelyi-Mizser/ 10 meteorból;
kék:10 kékesfehér:10 fehér:20 sárgásfehér:40 sárga:20 nar.::-

Az adatok szinte vitatkoznak egymással. Minden évben más színekkel fordultak elő a Lyridák, de csak a jövőben dölhet el, nagyszámú észlelések alapján, hogy ténylegesen milyen eloszlásuk, mi a fő szín, és hogy időben változik-e ez. Addig csak az észlelők szubjektivitása lehet oka a különbségeknek.

Keszthelyi Sándor
Gyöngyöstarján